Akademia Nauk Stosowanych

im. Hipolita Cegielskiego w Gnieźnie Uczelnia Państwowa

SYLABUS

	1. **OGÓLNY OPIS PRZEDMIOTU**	
1	Nazwa modułu	**Nauki w zakresie opieki specjalistycznej (D)**
2	Nazwa przedmiotu	**Chirurgia, blok operacyjny i pielęgniarstwo chirurgiczne**
3	Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
4	Poziom studiów	I stopnia
5	Forma studiów	Studia stacjonarne
6	Profil studiów	Praktyczny
7	Rok studiów	drugi
8	Semestr przedmiotu	trzeci/czwarty
9	Jednostka prowadząca kierunek studiów	Instytut Nauk o Zdrowiu
10	Liczba punktów ECTS	13
11	Sposób zaliczenia:	Egzamin
12	Imię i nazwisko nauczyciela (li) akademickiego (ich), stopień lub tytuł naukowy, adres e-mail	Prof. dr hab. Paweł Chęciński p.checinski@ans-gniezno.edu.pl Dr hab. Stanisław Malinger, prof. ANS s.malinger@ans-gniezno.edu.pl dr hab. Grażyna Bączyk, prof. ANS g.baczyk@ans-gniezno.edu.pl Dr Beata Skokowska b.skokowska @ans-gniezno.edu.pl Mgr piel. Kamila Zabel k.zabel@ans-gniezno.edu.pl Mgr piel. Urszula Lisiecka u.lisiecka@ans-gniezno.edu.pl Mgr piel. Zdzisława Konieczka z.konieczka@ans-gniezno.edu.pl Mgr piel. Henryka Włódarczak h.wlodarczak@ans-gniezno.edu.pl

13	Imię i nazwisko koordynatora(ów) przedmiotu, stopień lub tytuł naukowy, adres e-mail	Dr hab. Grażyna Bączyk, prof. ANS g.baczyk@ans-gniezno.edu.pl
14	Język wykładowy	Polski
15	Tryb prowadzenia zajęć	Mieszany
16	Sposób prowadzenia zajęć	Synchroniczny
17	Narzędzia informatyczne wykorzystywane do	Platforma Microsoft Teams/Patforma Moodle
	prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami	
18	Przedmioty wprowadzające	Anatomia, Patologia, Farmakologia, Podstawy Pielęgniarstwa
19	Wymagania wstępne	1.W zakresie wiedzy: Znajomość zagadnień związanych z anatomią, fizjologią, badaniami fizykalnymi, farmakologią, chirurgią i pielęgniarstwem chirurgicznym. Znajomość zasad formułowania diagnozy pielęgniarskiej i etapów procesu pielęgnowania. Znajomość podstawowej wiedzy z zakresu etiologii, patogenezy i obrazu klinicznego w schorzeniach układu krążenia, układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego i krwi. Posługiwanie się terminologią medyczną w zakresie chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego. Znajomość metod i narzędzi do oceny stanu ogólnego pacjenta chirurgicznego. -Charakterystyka grup leków i znajomość zasad dawkowania, przygotowywania i podawania pacjentom w oddziale chirurgii. Znajomość problemów pacjentów chirurgicznych, zasad postępowania leczniczego, pielęgnacyjnego i rehabilitacyjnego. 2.W zakresie umiejętności: Komunikowanie się z pacjentem chirurgicznym. Współpraca z zespołem terapeutycznym. Zbieranie i gromadzenie danych z różnych dostępnych źródeł (obserwacja, wywiad, dokumentacja medyczna), analiza informacji. Rozpoznawanie problemów zdrowotnych i pielęgnacyjnych na podstawie zabranych danych, określenie celów opieki, diagnozowanie i konstruowanie procesu pielęgnacji pacjenta chirurgicznego. Wykorzystywanie wiedzy teoretycznej oraz przestrzeganie procedur podczas wykonywania wszystkich czynności przy pacjencie w oddziale chirurgicznym. Przygotowywanie i podawanie leków różnymi drogami zgodnie ze zleceniem lekarskim i obowiązującymi zasadami warunkującymi bezpieczeństwo pacjenta i własne. Przestrzeganie profilaktyki zakażeń wewnątrzszpitalnych. Prowadzenie dokumentacji medycznej (historia choroby pacjenta, proces pielęgnowania, karta obserwacji pacjenta, bilans płynów, karta zleceń lekarskich, karta gorączkowa, arkusze, kwestionariusze, skale oceny stanu pacjenta, karta profilaktyki i leczenia odleżyn). Edukacja pacjenta chirurgicznego oraz jego rodziny sposobów samokontroli i samopielęgnacji. Uczestniczenie w działaniach rehabilitacyjnych, wspieranie i motywowanie pacjenta.

20	**Cele przedmiotu:**
C1	Wyposażenie studenta w wiedzę i umiejętności do sprawowania opieki pielęgniarskiej nad pacjentem chirurgicznym oraz kształtowanie pozytywnej postawy do odpowiedzialnej pracy.
C2	Doskonalenie umiejętności zawodowych w warunkach szpitalnych w sprawowaniu opieki nad pacjentem chirurgicznym
C3	Kształtowanie umiejętności rozpoznawania problemów chorego, diagnozowania jego stanu oraz podejmowania interwencji
C4	Przygotowanie do samodzielnego wdrażania modeli opieki, standardów, procedur w sprawowaniu opieki nad pacjentem chirurgicznym
C5	Uświadomienie konieczności ustawicznego kształcenia się w zakresie nowości w leczeniu, pielęgnowaniu rehabilitowaniu pacjentów chirurgicznych . Zainteresowanie badaniami naukowymi w dziedzinie chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego.
21	

Forma zajęć	Liczba godzin
1.Wykład	40 godzin
2. Ćwiczenia w MCSM	20 godzin
3. Seminaria i konwersatoria	0 godzin
4. Zajęcia praktyczne	120 godzin
5. Praktyka zawodowa	120 godzin
6. Samodzielna praca studenta	15 godzin
Suma godzin	315 godzin

lp.	**Całkowity nakład pracy studenta**	
1.	Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego wynosi:	**Godzinowe obciążenie studenta**
	Wykłady/seminaria	300 godzin
	Ćwiczenia w MCSM	
	Seminaria i konwersatoria	
	Praktyka zawodowa	
	Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego wynosi 300 godzin, co odpowiada 12,4 punktom ECTS.	
2	Bilans nakładu pracy studenta: 1. Samodzielne przygotowanie do zajęć, egzaminu końcowego z przedmiotu 2. Samodzielne przygotowanie do zaliczenia – prezentacja multimedialna 3. Przygotowanie planu pielęgnacji dla pacjenta Łączny nakład pracy studenta wynosi 15 godzin, co odpowiada 0,6 punktowi ECTS.	15 godzin

3	**Łączny nakład pracy studenta**	315 godzin
4	**Punkty ECTS za przedmiot**	13 ECTS
5	Liczba punktów ECTS, którą student musi osiągnąć w ramach zajęć o charakterze praktycznym w tym zajęć laboratoryjnych, warsztatowych, projektowych	11,5 ECTS

Efekty uczenia się - wiedza	D.W1.	Zna i rozumie czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;
	D.W2.	Zna i rozumie etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;
	D.W3.	Zna i rozumie rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;
	D.W4.	Zna i rozumie zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;
	D.W5.	Zna i rozumie zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;
	D.W6.	Zna i rozumie właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;
	D.W7.	Zna i rozumie zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);
	D.W8.	Zna i rozumie standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;
	D.W9.	Zna i rozumie reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;
	D.W10.	Zna i rozumie metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;
	D.W11.	Zna i rozumie zasady żywienia pacjentów z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed i pooperacyjnych według obowiązujących wytycznych, zaleceń i protokołów (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS);
	D.W12.	Zna i rozumie rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;
	D.W13.	Zna i rozumie zasady opieki nad pacjentami z przetokami odżywczymi, w tym przezskórną endoskopową gastrostomią (Percutaneous Endoscopic Gastrostomy, PEG), gastrostomią, mikrojejunostomią, przetokami wydalniczymi (kolostomią, ileostomią, urostomią) oraz przetokami powstałymi w wyniku powikłań;
	D.W14.	Zna i rozumie zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;
	D.W15.	Zna i rozumie czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne;
	D.W16.	Zna i rozumie zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;
	D.W17.	Zna i rozumie metody i skale oceny bólu ostrego i oceny poziomu sedacji;
	D.W.27	Zna i rozumie metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;
	D.U1.	Potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;

Efekty uczenia się umiejętnośc	D.U2.	Potrafi stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;
	D.U3.	Potrafi dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;
	D.U4.	Potrafi przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;
	D.U5.	Potrafi oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;
	D.U6.	Potrafi asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych jam ciała (nakłucia jamy brzusznej, nakłucia jamy opłucnowej, pobierania szpiku, punkcji lędźwiowej) oraz endoskopii;
	D.U7.	Potrafi przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;
	D.U8.	Potrafi wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;
	D.U9.	Potrafi rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;
	D.U10.	Potrafi dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;
	D.U11.	Potrafi prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;

	D.U12.	Potrafi prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów;
	D.U13.	Potrafi prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;
	D.U14.	Potrafi edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;
	D.U15.	Potrafi prowadzić rozmowę terapeutyczną;
	D.U16.	Potrafi stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;
	D.U17.	Potrafi komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;
	D.U18.	Potrafi organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;
	D.U19.	Potrafi doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;
	D.U20.	Potrafi wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu;
	D.U21.	Potrafi obliczać dawki insuliny okołoposiłkowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, w tym modyfikować dawkę stałą insuliny;
	D.U22.	Potrafi przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych oraz zabiegu operacyjnego w trybach pilnym i planowym;
	D.U23.	Potrafi rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;
	D.U24	Potrafi dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym usuwać szwy i zakładać opatrunki specjalistyczne;
	D.U25.	Potrafi dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;
	D.U26.	Potrafi pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową i moczową;
	D.U27	Potrafi przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation - sytuacja, Background - tło, Assessment - ocena, Recommendation - rekomendacja);
	D.U36	Potrafi stosować procedury postępowania pielęgniarskiego w stanach zagrożenia zdrowia i życia;

Efekty uczenia się – kompetencje społeczne	K.S1.	Gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic kulturowych I światopoglądowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
	K.S2	Gotów do przestrzegania praw pacjenta;
	K.S3	Gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
	K.S4	Gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
	K.S5	Gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
	K.S6	Gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
	K.S7	Gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

1. **TREŚCI PROGRAMOWE ODNIESIONE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**			
Forma zajęć	**Treści programowe**	**Odniesienie do efektów uczenia się**	**liczba godzin**
Forma:			
Tematy realizowane w ramach formy zajęć (wykłady z kliniki)			
W	Czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku. Reakcja metaboliczna na zabieg operacyjnym. Gospodarka wodno-elektrolitowa i kwasowo-zasadowa. Stany zagrożenia życia – wstrząs – rodzaje i postępowanie.	D.W1., D.W2., D.W3., D.W5., D.W6., D.W7., D.W8., D.W10., D.W22.,	30 godzin
W	Etiopatogeneza, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie pacjenta w wybranych chorobach leczonych operacyjnie w zakresie układu pokarmowego, dokrewnego, kostnego, moczowego, naczyniowego. Urazy klatki piersiowej i jamy brzusznej, złamania, Urazy czaszkowo-mózgowe, oparzenia	D.W2., D.W3., D.W4., D.W5., D.W29.	
W	Charakterystyka zasad diagnozowania i leczenia pacjenta hospitalizowanego na oddziale chirurgii ogólnej. Badania diagnostyczne w chirurgii.	D.W3, D.W10.,	

W	Czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne. Powikłania pooperacyjne - zapobieganie, rozpoznawanie, postępowanie terapeutyczne. Aseptyka i antyseptyka. Zakażenia chirurgiczne miejscowe i ogólne.	D.W1., D.W7., D.W22., D.W23.,	
W	Zasady organizacji leczenia i opieki specjalistycznej chirurgicznej	D.W10.	
Tematy realizowane w ramach formy zajęć (wykłady z pielęgniarstwa)			
W	Zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołooperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (*Enhanced Recovery After Surgery*, ERAS. Powikłania pooperacyjne- monitorowanie stanu chorego w okresie przed i pooperacyjnym. Pielęgnowanie pacjenta z chorobami układu pokarmowego: choroby wątroby, pęcherzyka żółciowego i dróg żółciowych.	D.W5. ,D.W6., D.W7., D.W8., D.W10., D.W22., D.W23., D.W24., D.W25., D.W29.	20 godzin
W	Pielęgnowanie pacjenta z chorobami układu pokarmowego: choroby trzustki. Pielęgnowanie pacjenta z chorobami układu pokarmowego: krwawienie z górnego i dolnego odcinka przewodu pokarmowego.	D.W2., D.W3., D.W4., D.W5. ,D.W6., D.W7., D.W8., D.W22., D.W23., D.W24., D.W29	
W	Pielęgnowanie pacjenta z chorobami układu pokarmowego: choroby przełyku, żołądka i dwunastnicy, jelit (nieswoiste choroby zapalne jelit, choroba nowotworowa jelita grubego. Pielęgnowanie chorego ze stomią i urostomią .	D.W2., D.W3., D.W4., D.W5. ,D.W6., D.W7., D.W8., D.W22., D.W23., D.W24., D.W29.	
W	Pielęgnowanie pacjenta z chorobami tarczycy leczonego chirurgicznie. Pielęgnowanie pacjenta z chorobami naczyń krwionośnych.	D.W2., D.W3., D.W4., D.W5. ,D.W6., D.W7., D.W8., D.W22., D.W23., D.W24.,D.W25. D.W29.	
Tematy realizowane w ramach formy zajęć (seminaria i konwersatoria)			
Okres okołooperacyjny: przygotowanie chorego do operacji, opieka pooperacyjna, lęk przedoperacyjny, ból pooperacyjny – rany, drenaże. Badania diagnostyczne, badania laboratoryjne , badania obrazowe, zabiegi w trybie planowanym i nagłym. Chirurgia jednego dnia.		D.W1., D.W2., D.W22., D.W23., D.W24., D.W25, D.W29.	10 godzin

Opieka nad chorym w wybranych jednostkach chorobowych w okresie pooperacyjnym (opis przypadku) - prezentacje studentów.			
Tematy realizowane w ramach formy zajęć (samodzielna praca studenta)			
S	Przygotowanie się do tematyki zajęć, opracowanie planu opieki dla wybranego pacjenta, opracowanie notatki w oparciu o przeczytany artykuł z prasy pielęgniarskiej, opracowanie prezentacji na temat jednostki chorobowej występującej w oddziale chirurgii**.**	D.W1., D.W2., D.W3., D.W5., D.W7.	15 godzin
Tematy realizowane w ramach formy zajęć (symulacje)			
Sym	1. Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego z powodu kamicypęcherzyka żółciowego.(PW) 2. Pielęgnowanie chorego z bólem w okresie pooperacyjnym (PW)	D.U1., D.U2., D.U6., D.U8., D.U9., D.U24., D.U26	20 godzin
Sym	1 Pielęgnowanie chorego po resekcji żołądka (WW) 2 Pielęgnowanie chorego ze stomią (PW)	D.U1., D.U2., D.U6., D.U8., D.U15., D.U24., D.U26. D.U48., D.U49	
Sym	1. Pielęgnowanie chorego ze urostomią (PW) 2. Pielęgnowanie chorego z krwawieniem z górnego odcinka przewodu pokarmowego(WW)	D.U1., D.U2., D.U6., D.U8., D.U15.,D.U19., D.U24.,D.U48., D.U49	
Sym	1. Pielęgniarska opieka nad pacjentem w zerowej dobie po zabieguusunięcia tarczycy (PW). 2. Pielęgnowanie chorego po operacyjnym leczeniu złamania szyjkikości udowej (PW)	D.U1., D.U2., D.U6., D.U7. D.U8., D.U15., D.U24., D.U26. D.U48., D.U49.,	
Tematy realizowane w ramach formy zajęć (zajęcia praktyczne)			
ZP	Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego, lęk przedoperacyjny, ból pooperacyjny. Przygotowanie chorego z cukrzycą do zabiegu operacyjnego. Chory w wieku starszym leczony chirurgicznie. Przygotowanie chorego do	D.U1., D.U9., D.U24., D.U26.	100 godzin
	zabiegu w ramach w chirurgii jednego dnia. Czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne.		
ZP	Przygotowanie chorego do badań diagnostycznych.	D.U 1.,D.U8., D.U12., D.U13., D.U23.	
ZP	Powikłania pooperacyjne -zapobieganie, rozpoznawanie, postępowanie pielęgniarskie.	D.U 1.,D.U3., D.U9., D.U22.	
ZP	Pielęgnowanie pacjenta z chorobami układu pokarmowego: choroby wątroby, pęcherzyka żółciowego i dróg żółciowych.	D.U 1.,D.U6., D.U15., D.U24., D.U26.	

ZP	Pielęgnowanie pacjenta z chorobami układu pokarmowego trzustki: ostre i przewlekłe zapalenie trzustki.	D.U1., D.U2., D.U8., D.U24., D.U26.	
ZP	Pielęgnowanie pacjenta z chorobami układu pokarmowego: choroby przełyku, żołądka i dwunastnicy ,przepukliny.	D.U1., D.U2., D.U6., D.U8., D.U15., D.U24., D.U26.	
ZP	Pielęgnowanie pacjenta z chorobami układu pokarmowego: krwawienie z górnego i dolnego odcinka przewodu pokarmowego.	D.U1., D.U8.	
ZP	Pielęgnowanie pacjenta z chorobami układu pokarmowego: choroby jelita cienkiego i grubego. Pielęgnowanie chorego z niedrożnością przewodu pokarmowego. Pielęgnowanie chorego ze stomią jelitową. Rehabilitacja po zabiegach gastroenterologicznych.	D.U1., D.U2., D.U6., D.U7., D.U15., D.U16., D.U19., D.U24	
ZP	Pielęgnowanie pacjenta z chorobami tarczycy leczonego chirurgicznie, schorzeniami naczyń krwionośnych. Pielęgnowanie chorego po amputacji kończyn. Pielęgnowanie pacjenta z chorobami układu moczowego Pielęgnowanie chorego z przetoką moczową Pielęgnowanie pacjenta po urazie czaszkowo–mózgowym. Pielęgnowanie pacjenta po urazie kręgosłupa	D.U1., D.U6., D.U15., D.U16., D.U24., D.U26.	
ZP	Żywienie chorych chirurgicznych w okresie przed i pooperacyjnym - dojelitowo i pozajelitowo. Przygotowania chorego do samoopieki	D.U1., D.U2., D.U17., D.U18.	
ZP	Przygotowanie personelu sali operacyjnej, narzędzi chirurgicznych, bielizny operacyjnej i aparatury medycznej zgodnie z zasadami aseptyki. Przygotowanie sali operacyjnej do zabiegów septycznych oraz operacji wykonywanych u chorych zakaźnie na WZW typu B i C, na AIDS lub u nosicieli wirusa HIV. Przygotowanie rąk do zabiegu operacyjnego poprzez chirurgiczne mycie i dezynfekcję Standardy i dokumentacja w bloku operacyjnym.`	D.U48., D.U49.	
Tematy realizowane w ramach formy zajęć (praktyka zawodowa)			
PZ	Przypomnienie specyfiki pracy w oddziale chirurgii. Omówienie efektów. Przyjęcie pacjenta w oddział chirurgii , pomoc w zaadoptowaniu się w nowym środowisku. Komunikowanie się z pacjentem. Założenie dokumentacji medycznej.	D.W5., D.W7., D.W8., D.U1., D.U15.	160 godzin
PZ	Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego, Chory w wieku starszym leczony chirurgicznie. Przygotowanie chorego do zabiegu w ramach w chirurgii jednego dnia. Czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne. Powikłania pooperacyjne -zapobieganie, rozpoznawanie, postępowanie pielęgniarskie.	D.W23.,D.U1., D.U3., D.U9., D.U22. D.U24., D.U26.	

PZ	Pielęgnowanie pacjentów w oddziale. Wyznaczenie odpowiedzialności za poszczególnych pacjentów. Rozpoznawanie problemów, diagnozowanie i realizowanie planu opieki, dokonywanie oceny podjętych działań, ich skuteczności.	D.U1., D.U15.,D.U24.,
PZ	Specyfika czynności pielęgniarskich u pacjenta chirurgicznego. Zabiegi higieniczne, karmienie, aktywizowanie, rehabilitacja	D.W22.,D.U16., D.U17.,D.U49
PZ	Profilaktyka okołooperacyjna. Planowanie wspólnie z zespołem terapeutycznym i rodziną działań pozwalających na optymalne funkcjonowanie pacjenta po zabiegu chirurgicznym, skuteczne postępowanie leczniczo-pielęgnacyjno- rehabilitacyjne.	D.U2.,D.U16.,D. U22.,
PZ	Farmakoterapia pacjenta chirurgicznego. Zasady obliczania dawek. Przygotowywanie leków i podawanie różnymi drogami.	D.W6.,D.U14.,D. U18., D.U26.,
PZ	Ocena bólu i działania przeciwbólowe u pacjenta chirurgicznego. Opieka pielęgniarska nad pacjentem umierającym. Wsparcie dla pacjenta i rodziny.	D.U24.,D.U26., D.W3.,D.U22.
PZ	Edukacja zdrowotna pacjenta i rodziny. Przygotowanie do wypisu. Podsumowanie osiągniętych efektów kształcenia. Samoocena i ocena studenta.	D.U2.,D.U16.,

2. **Literatura**	
Literatura podstawowa	1. Noszczyk W.(red):Chirurgia t. I i II. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2019 2. Walewska E.: Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2023
Literatura uzupełniająca	1. Ciuruś M. : Pielęgniarstwo operacyjne. Wydawnictwo Makmed , 2018 2. Chęciński P. Choroby naczyń- wybrane problemy . Termedia 2008 3. Bączyk G., Kapała W. : Podstawy kliniczne oraz pielęgnowanie chorych w okresie przed – i pooperacyjnym w chirurgii ogólnej , ortopedii i traumatologii. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu, 2018

3. **Metody dydaktyczne**	
Forma	**Metody dydaktyczne**
Wykład	wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny
Symulacje	metody ćwiczeniowo- praktyczne – projekt, studium przypadku
Seminaria i konwersatoria	metody ćwiczeniowo- praktyczne – projekt, studium przypadku
Praktyka zawodowa	metody ćwiczeniowo- praktyczne – projekt, studium przypadku

4. **Metody i kryteria oceniania**

Forma zajęć:	**Forma zaliczenia:**

Uzyskane punkty są przeliczane na oceny według następującej skali:

Procent punktów	Ocena
91-100%	Bardzo dobry
85-90%	Dobry plus
76-84%	Dobry
66-75%	Dostateczny plus
51-65%	Dostateczny
0-50%	Niedostateczny

Opis:

Ocena wykładu: Ocena wykładu:

- Uczestnictwo w wykładzie, przygotowanie prezentacji multimedialnej.
- Egzamin przeprowadzony za pomocą testu jednokrotnego wyboru potwierdzający znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się. Egzamin

Ocena samokształcenia:

- Zaliczenie np. procesu pielęgnowania, przygotowanej prezentacji lub innej zadanej pracy pisemnej, uwzględniającej efekty uczenia się Zaliczenie zakończone oceną. Egzamin przeprowadzony za pomocą testu jednokrotnego wyboru potwierdzający znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się. Egzamin Ocena symulacji, zajęć

praktycznych, praktyk zawodowych:

Zaliczenie umiejętności, uwzględnionych w efektach uczenia się. Zaliczenia zakończone ocenami wg kryteriów:

Ocena 1 – obserwacja (dotyczy umiejętności)

Ocena 2 – praktyczne wykonanie zadania (dotyczy umiejętności)

Ocena 3 – sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności podczas wykonywania czynności praktycznych (dotyczy umiejętności).

Egzamin przeprowadzony za pomocą testu jednokrotnego wyboru potwierdzający znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się. Egzamin zakończony oceną.

Ocena procesu pielęgnowania oraz prowadzenia dokumentacji medycznej podczas zajęć praktycznych i praktyk zawodowych (dotyczy umiejętności).

	Zatwierdzenie karty opisu zajęć	
	Stanowisko Tytuł/stopień naukowy, imię nazwisko	**Podpis**
Opracował	Dr hab. Grażyna Bączyk prof. ANS	
Zatwierdził	Dyrektor Instytutu Nauk o Zdrowiu Dr n. med. Sylwia Gradowska - Burczyk	